

PRÁVNÍ DOKUMENTY

Obsah

1. Zbavit děti vší je ze zákona povinností rodičů, nikoliv školy nebo samotných pedagogických pracovníků.....	2
2. Poučení na začátku školního roku a opakovat v pololetí znovu a na konci škol. roku.....	4
3. Vzor trestního oznámení	6
4. Zmocnění k jednání a vyzvedávání dítěte ze ZŠ jinou osobou.....	7
5. Protokol na stížnost - rodič	8
6. Řádná docházka žáka do školy	9
7. Nahrávání pedagogů ve vyučování	14
8. Poučení dětí, žáků	15
9. Zmocnění pro MŠ (přípravka)	16

1. Zbavit děti vši je ze zákona povinností rodičů, nikoliv školy nebo samotných pedagogických pracovníků.

Je vhodné, aby rodiče školou povinných dětí často dětem prohlíželi hlavu. Důkladná prohlídka by měla následovat vždy po návratu dítěte z kolektivního pobytu, ať už letního či zimního. Při nálezů vši u svého dítěte je třeba tuto skutečnost nahlásit škole a dítě omluvit z výuky na dobu nutnou k jeho odvšivení. Učitel pak na základě tohoto upozornění informuje rodiče ostatních dětí, aby mohla být včas zahájena všechna opatření proti dalšímu šíření vši.

Při výskytu vši učitelé nemohou dětem hlavy plošně kontrolovat, aby nákazu nerozšířili na ostatní děti.

Z právního hlediska je zavšivení považováno za infekční onemocnění „pediculosis“, u kterého hrozí šíření v dětském kolektivu. Z důvodu ochrany zdraví dětí v kolektivu by školy a školky neměly zařazovat zavšivené děti do dětského kolektivu. Ovšem diagnostikovat a léčit tuto „nemoc“ mohou pouze rodiče (zákonní zástupci) popř. lékaři, nikoli učitelé či vychovatelé (pokud k tomu nemají písemný souhlas od rodičů).

Proto je nutné apelovat na rodiče, aby při každém zaznamenaném výskytu živých vši u svých dětí vždy informovali školu popř. školku, aby mohli být o výskytu vši v kolektivu informováni rodiče ostatních dětí. Jinak zde hrozí riziko opětovného přenosu vši na jejich již odvšivené dítě. Zároveň by rodiče neměli dítě s výskytem dospělých živých vši posílat do dětského kolektivu.

Školka nebo škola musí spoléhat na svědomitost a odpovědnost rodičů. V případě oznámeného nebo hrozícího výskytu vši v kolektivu dětí, by školka nebo škola měla o tomto nebezpečí rodiče informovat (raději písemně) a požadovat po rodičích podepsané čestné prohlášení, že svému dítěti prohlédli hlavu dle pokynů a posílají dítě do kolektivu dětí školy nezavšivené tj. zdravé bez infekčního onemocnění.

Pokud má školka nebo škola od všech rodičů podepsané takové prohlášení, nelze ji ani v případě opakovaného výskytu vši z ničeho vinit. V krajním případě mohou dle § 62a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, šetření a opatření v ohnisku zvýšeného výskytu vši zajistit pracovníci krajské hygienické stanice (např. z opakovaného podnětu rodičů, lékaře nebo samotné školky či školy), podobně jako je toto jejich úkolem u jiných závažnějších infekčních nemocí.

Doporučení pro rodiče

Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákon v platném znění, je rodič (zákonný zástupce) povinen pečovat o zdraví nezletilého dítěte. Je tedy i povinen sledovat výskyt vši a při zaznamenaném výskytu vši je rovněž povinen zajistit neodkladně léčbu tj. odvšivení dítěte. K odvšivování může použít pouze k tomu účelu určené přípravky či prostředky a musí dodržet jejich návod k použití. Odvšivovací přípravky je možno aplikovat pouze při zjištěném výskytu živých vši. Preventivní aplikace jakýchkoliv přípravků proti vším nemá smysl, protože po umytí vlasů účinek všech odvšivovacích přípravků mizí. Opakovaná preventivní aplikace odvšivovacích přípravků představuje zbytečné a neúměrné zatěžování dětského organismu.

Zavšivení dítěte lze prokázat nebo vyloučit pouze vyčesáváním vši pomocí speciálního hřebínku tzv. „všiváčku“ (běžně k dostání v drogeriích a zdravotnických potřebách). Vyčesávání vši se má provádět od kořínků vlasů alespoň 5 minut z celého povrchu vlasaté části hlavy. Vyčesávání vši je vhodné provádět nad světlou podložkou, popř. nad umyvadlem či vanou, na které jsou vyčesané vši dobře viditelné. Pravidelné vyčesávání vlasů všiváčky představuje jedinou možnost účinné prevence před šířením vši. Opakovaným důkladným vyčesáváním vši všiváčkem (alespoň každý třetí den) lze již během několika vyčesávání docílit úplného vymizení vši i bez aplikace od všivovacích přípravků. U některých typů delších vlasů je však vyčesání všech vši technicky neproveditelné. Rovněž ostříhání vlasů na méně než 0,8 cm je další osvědčená metoda jak zamezit výskytu vši. Obecně platí, že po aplikaci jakéhokoliv přípravku proti vším dle návodu nebo po důkladném vyčesání vši „všiváčkem“, je možno považovat dítě za neinfekční a zařazovat ho do dětského kolektivu.

Toto je vzor pro rodiče-k dané věci

Čestné prohlášení zákon. zástupce

Prohlašuji, že mé dítě

_____ nar. _____

je způsobilé zúčastnit se předškolního/základního vzdělávání v

_____ od _____ do _____

Prohlašuji ve smyslu ust. § 9 odst. 1) zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví v platném znění, že ošetřující lékař nenařídil výše jmenovanému dítěti, které je v mé péči, změnu režimu, dítě nejví známky akutního onemocnění a okresní hygienik ani ošetřující lékař mu nenařídil karanténní opatření.

Není mi též známo, že by v posledních 14 dnech před nástupem do školy přišlo toto dítě do styku s osobami nemocnými infekčním onemocněním nebo podezřelými z nákazy.

Jsem si vědom(a) právních následků, které by mne postihly, kdyby toto mé prohlášení bylo nepravdivé.

V _____ dne _____

podpis zákonného zástupce dítěte

2. Poučení na začátku školního roku a opakovat v pololetí znovu a na konci škol. roku

POUČENÍ O ZÁKLADNÍCH ZÁSADÁCH BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ A SOUŽITÍ VE ŠKOLE, BĚHEM ŠKOLNÍHO VYUČOVÁNÍ A NA AKCÍCH ŠKOLOU POŘÁDANÝCH A V DOBĚ PRAZD�IN

Níže uvedené děti, žáci byli poučeni o následujících bezpečnostních rizicích a postupech:

- 1) Zacházení s otevřeným ohněm, zásady bezpečného pohybu po areálu školy, vstupování na režimová pracoviště a do odborných učeben;
- 2) Zákaz nošení a používání nebezpečných předmětů, zbraní, výbušnin, pyrotechnických výrobků a jiných obdobných předmětů a předmětů, které se jako zbraně dají použít, včetně jejich napodobenin nebo replik (zbraní se rozumí vše co činí útok proti tělu důraznějším ohrožujících život a zdraví dalších osob, zejména osob mladších 18 let),
- 3) Zákaz konzumace omamných a psychotropních látek, alkoholu, tabákových výrobků a jiných zdraví nebezpečných jedů, prekurzorů a chemikálií v prostorách školy a v době školního vyučování nebo na školních akcích;
- 4) Zákaz přinášení omamných a psychotropních látek, alkoholu a jiných zdraví nebezpečných jedů, prekurzorů a chemikálií do školy nebo do jiných prostor, kde probíhá školní vyučování, jakož i na školní akce;
- 5) Zákaz vstupu do školy pod vlivem jakýchkoliv návykových látek, které ovlivňují rozpoznávací schopnosti a snižují sebeovládání (veškeré omamné a psychotropní látky, alkohol, chemikálie, barbituráty a další)
- 6) Povinnost ohlásit pracovníkům školy každý případ, kdy je na žáka vykonáván fyzický nebo psychický nátlak (šikana) ze strany spolužáků nebo dalších osob účastných na vyučování a to neprodleně

„šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování, zesměšňování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti“

Diskriminací se rozumí diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, zdravotního stavu, věku.

Žákům je zakázáno šířit a propagovat rasistické ideje a učení, šířit myšlenky a propagovat činnost nepovolených náboženských sekt. Žákům je zakázáno pořizovat bez vědomí a souhlasu dotyčné osoby zvukový nebo obrazový záznam a zesměšňovat dotyčnou osobu za použití elektronických prostředků (urážlivé SMS, MMS, videí na webových stránkách, urážení na Facebooku a dalších sociálních sítích na internetu).

- 7) Povinnost ohlásit pracovníkům školy každý případ, kdy je žák svědkem situace, během které je na jiného žáka vykonáván nátlak ze strany spolužáků nebo dalších osob účastných na vyučování a to neprodleně;

- 8) Každý je odpovědný za škodu, kterou svým jednáním způsobil a došlo-li během tohoto jednání k porušení některé z právních povinností a to i v případě, že škoda byla způsobena z nedbalosti.
- 9) Veškeré škody způsobené na majetku školy bude škola vymáhat po viníkovi, při vyšetřování veškerých škod způsobených třetí osobě, poskytne škola nezbytnou součinnost orgánům činným v trestním řízení, orgánům obce nebo kraje, nebo poškozenému, který bude po viníkovi náhradu škody vymáhat;
- 10) V případě spáchání protiprávního jednání (krádeže, projevy školního násilí, přestupky, trestné činy) splní škola neprodleně ohlašovací povinnosti směrem k orgánům sociálně-právní ochrany dětí, orgánům činným v trestním řízení, dalším orgánům obce nebo kraje a zákonným zástupcům nezletilého dítěte;
- 11) Pravidla bezpečného přesunu mezi jednotlivými budovami školy, přesunu do školy a ze školy;
- 12) Pravidla udělování sankcí za porušení školního řádu;
- 13) Pravidla bezpečného chování při praktickém vyučování;
- 14) Pravidla XY – např. před prázdninami by měli být žáci poučeni o škodlivosti kouření, požívání alkoholu a seznámeni s ostatními škodlivými vlivy, včetně nebezpečí seznamování se s neznámými osobami. Měli by být upozorněni na to, jak si počínat při nálezu nevybuchlé munice, odložených předmětů apod. Důrazně by jim měla být připomenuta dopravní disciplína chodců a nutnost dodržovat dopravní předpisy při jízdě na kole, motocyklu, auta. Měli by být také upozorněni na nebezpečí koupání v neznámých místech, nebezpečí rozdělávání ohně a zdržování se v nebezpečných prostorách, ochrana zdraví při pohybu v lese, používání repelentů - klíšťata, vosy atd.

Zmíněné poučení bylo provedeno s ohledem na rozumovou a mravní vyspělost níže uvedených dětí, žáků/žákyně, byli/y o zmíněných rizicích a zásadách poučeni/y, tomuto poučení rozumí a jsou si vědomi/é důsledků, které by mohlo mít nerespektování uvedených zásad a porušování zmíněných bezpečnostních rizik.

Poučení provedl/a : _____

Jméno a podpis osoby, která poučení provedla

Souhlasné prohlášení zákonného zástupce k možnosti orientačního
testování přítomnosti návykových látek v lidském organismu v průběhu
školního roku

Způsob testování:

Testování na přítomnost alkoholu pomocí dechové zkoušky, v případě přítomnosti OPL pomocí zkoušky ze slin.

Jméno žáka/studenta nar: bytem:
.

Souhlasím s možností orientačního testování přítomnosti návykových látek v organismu mého syna/dcery, existuje-li důvodné podezření z požití návykové látky a možného ohrožení jeho/jejího zdraví.

V dne

podpis zákonného zástupce

3. Vzor trestního oznámení

Doporučeně
Státnímu zastupitelství v
nebo
Oddělení Policie ČR v

.....

od

V dne

Věc: Trestní oznámení

Ve smyslu § 158 odst. 1 zákona č. 141 / 1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestního řádu)
podávám tímto trestní oznámení pro okolnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin
pomluvy podle ust. § 184 trestního zákona - a to neznámým pachatelem .

Odůvodnění : .. (stručné vylíčení události - dne toho a toho, tam a tam, došlo k tomu a tomu).....

Svá tvrzení mohu já a další očití svědkové dokázat (navržené důkazy – svědecké
výpovědi, písemné materiály a další návrhy, jak lze dokázat vaše tvrzení.)

Vzhledem k výše uvedeným okolnostem se domníváme, že tímto jednáním byla naplněna skutková
podstata trestného činu pomluvy ve smyslu § 184 zákona č. 40 / 2009 Sb., trestního zákona.

Žádám Vás, abyste mě ve lhůtě do 1 měsíce od obdržení tohoto oznámení vyrozuměl o přijatých
opatřeních a stavu věci.

S pozdravem

.....

Příloha : (listinné důkazy, fotografie a pod.)

4. Zmocnění k jednání a vyzvedávání dítěte ze ZŠ jinou osobou

V souladu s ustanovením zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákona předpisů, která upravuje rodičovskou zodpovědnost, a v návaznosti na zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění v přímé souvislosti s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění

já: Ing. Jiří Novák, nar: xxxxxxx, bytem:xxxxxxxx, dále jen „zákonný zástupce“ zmocňuji

Jméno pověřené osoby:

Datum narození:.....

Bytem:.....

(dále jen „zmocněnec“)

a) pověřuji ji, že může za mne:

- jednat v mezích zákona č. 89/2012 Sb., obč. zákona v přímé souvislosti se zákonem č. 561/2004 Sb., školského zákona týkající se plnění povinné školní docházky

b) pověřuji ji vyzvedáváním:

1) mého syna:

2) mé dcery:

Toto zmocnění vydávám:

- a) na dobu neurčitou
- b) po dobu určitou od:do.....
- c) (platí i pro mimoškolní akce pořádané ZŠ)
(nehodící se škrtněte)

- 1) Zákonný zástupce prohlašuje, že jím zmocněná a pověřená osoba přebírá veškerou odpovědnost za dítě zmocnitele.
- 2) Zmocněnec prohlašuje, že je si vědom právní odpovědnosti vůči dítěti zmocnitele a vůči škole, kde dítě plní povinnou školní docházku.
- 3) Zákonný zástupce prohlašuje, že od převzetí dítěte výše uvedenou jím zmocněnou a pověřenou osobou přebírá veškerou odpovědnost za dítě zmocněnec.
- 4) Zákonný zástupce bere na vědomí, že pedagogický pracovník je oprávněn prověřit uvedené údaje uvedené na zmocnění.
- 5) Pokud zmocněnec odmítne součinnost při kontrole těchto údajů, nebude dítě zmocněnci vydáno.
- 6) V případě, že jinou pověřenou osobou je osoba nezletilá, zákoný zástupce prohlašuje, že právní jednání vyzvednutí dítěte ze ZŠ k němuž nezletilou osobu /syn-dcera/ pověřil, je přiměřený jeho rozumové, mravní a volní vyspělosti.

V Praze dne:

.....
podpis zmocněnce

.....
podpis zákonného zástupce dítěte

5. Protokol na stížnost - rodič

Název školy

Protokol

místo jednání:

dne: _____ čas:

předmět jednání: Šetření stížnosti

přítomni:

(jméno příjmení a funkce oprávněné osoby jednající jménem školy)

(jméno a příjmení (např. stat. zástupce statut. orgánu)

zák. zástupce – rodič (jméno a příjmení, bydliště)

vyličení průběhu předmětných úkonů:

Dnese na základě výzvy/z vlastního rozhodnutí dostavil pan XY za účelem jednání ke stížnosti
xxxxxxxxxx

Zák. zástupci dána možnost vyjádřit se k dané věci:

Zde mohou být uvedeny otázky a odpovědi zúčastněných stran

Závěr:

Zák. zástupce byl po sepsání protokolu seznámen s jeho obsahem, po jeho přečtení nemá k němu žádných připomínek ani podnětů a s obsahem protokolu souhlasí. Protokol má 2 listy.

Kopii protokolu zák. zástupce žádá - nežadá (nehodící se škrtněte)

Jednání ukončeno:

.....
podpis/y osob, které se jednání zúčastnily

6. Řádná docházka žáka do školy

Povinnost zákonných zástupců zajistit řádnou docházku dítěte do školy má svůj ústavní i mezinárodněprávní základ. Podle čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je právo na vzdělání jedním ze základních lidských práv. Současně však platí, že školní docházka je povinná, a to po dobu, kterou stanoví zákon. Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmáctého roku svého věku (ust. § 36 odst. 1 školského zákona).

Právo a povinnost školní docházky upravuje i řada dokumentů mezinárodní povahy, jako je Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (čl. 13), Úmluva o právech dítěte (čl. 28) či Všeobecná deklarace lidských práv (čl. 26).

Porušení povinnosti školní docházky je tak v jistém smyslu nejzávažnějším porušením povinností v oblasti školské legislativy, která rodičům plyne z rodičovské zodpovědnosti, na což je reagováno v přestupkovém i trestním právu. Školní docházka je však současně i jednou z oblastí, u níž je porušování povinností dobře zřetelné, a také (bohužel) jednou z oblastí, s jejímž neplněním se základní školy nejčastěji potýkají – ať už jde o pozdní příchody žáků, neomluvenou absenci či záškoláctví.

Řádná docházka žáka do školy především znamená, že žák se bude účastnit školního vyučování podle stanoveného rozvrhu hodin připadajícího na příslušný ročník a třídu; rodič je povinen dohlédnout zejména na to, aby se žák v určenou hodinu dostavil do školy na vyučování.

Řádná docházka však také znamená, že žák bude na vyučování náležitě připraven, bude vybaven potřebnými školními pomůckami a v širším smyslu i potřebnými znalostmi učiva (posledně uvedený aspekt rodič samozřejmě nemůže do důsledků ovlivnit, neboť závisí na schopnostech samotného žáka, jakož i vzdělávacím působení učitele a základní školy, v možnostech rodiče je však připravovat se na vyučování se žákem, vytvořit mu pro přípravu vhodné podmínky a dohlédnout na plnění jeho domácích úkolů). V neposlední řadě řádnost docházky předpokládá, že žák se dostaví do školy v potřebné zdravotní kondici a slušně oblečen, resp. jinak vhodně připraven na vzdělávání v kolektivu vrstevníků.

Byť je školní docházka povinná, nelze v běžném životě vyloučit situace, kdy žák nebude ve vyučování přítomen. Podle ust. § 50 odst. 1 školského zákona platí, že podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád. Je tedy na řediteli každé základní školy, aby pravidla pro omlouvání nepřítomnosti žáků a uvolňování žáků z vyučování zakotvil ve školním řádu. Školní řád tak bude stanovovat podmínky nepřítomnosti žáka ve škole z hlediska věcného (například jaké skutečnosti odůvodňují uvolnění žáka z vyučování), časového (rozsah a četnost přípustného uvolnění), kompetenčního (kdo je oprávněn rozhodnout o uvolnění žáka) a administrativního (způsob omlouvání žáků a forma žádosti o uvolnění).

„Uvolněním“ je třeba rozumět případy předem známé absence, kdy rodič žádá o umožnění nepřítomnosti žáka ve škole (například pro rodinné důvody, jako je svatba, pohřeb či dovolená). Pravidla pro „omlouvání“ žáka se budou naopak vztahovat k nenadálé nepřítomnosti žáka ve škole, více či méně nevyhnutelné (nemoc, dopravní kolaps apod.)

Podle ust. § 50 odst. 1 školského zákona je zákonný zástupce povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Zvolená formulace, totiž „doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování“, přítom není náhodná – vyžaduje totiž nejen to, aby zákonný zástupce škole oznámil, že žák nemůže být ve vyučování přítomen a z jakých důvodů, ale také, aby žákovu nepřítomnost doložil (osvědčil), a to způsobem, který stanoví školní řád. Cílem uvedené úpravy je předcházet takovým jevům v rodinném zázemí žáka, kdy by rodiče neplnili své povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti a omlouvali žákovu neodůvodněnou nepřítomnost.

Lhůta 3 kalendářních dnů pro doložení důvodů nepřítomnosti počíná běžet dnem, který následuje po prvním dnu nepřítomnosti žáka ve škole (viz obecná pravidla počítání lhůt v občanském právu). Je-li tedy prvním dnem nepřítomnosti žáka ve škole pondělí, doloží zákonný zástupce nepřítomnost žáka v zákonné lhůtě ještě ve čtvrtek.

Doložení důvodů nepřítomnosti může být provedeno například dokladem o účasti žáka na sportovní soutěži. V určitých případech, kdy „oficiální“ potvrzení z povahy věci není možné, lze připustit i samotné prohlášení zákonných zástupců (půjde pravidelně o rodinné důvody, například stěhování). Velká část nepřítomnosti žáků ve škole bude způsobena nemocí či jinými zdravotními indispozicemi, jež by měly být doložitelné prostřednictvím lékařského potvrzení. Zde se však školy i rodiče dostávají do složitějšího postavení, neboť řada lékařů vydat potvrzení odmítá.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zastává takový výklad ust. § 38 zákona č. 48/1997 Sb., dle něhož součástí posuzování dočasné neschopnosti žáka ke studiu je také stanovení patřičného závěru (zda žák je, či není dočasně schopen studia) a jeho písemné potvrzení. Tento závěr potvrdilo také pracovní stanovisko Ministerstva zdravotnictví. Povinností lékaře by tedy mělo být vystavení potvrzení o dočasné neschopnosti žáka pro účely školní omluvenky, a to jako součást poskytované zdravotní péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění.

Tento názor potvrdilo také Ministerstvo zdravotnictví, které uvádí: „V případě, že zdravotnické zařízení navštíví fyzická osoba v roli pacienta (v případě nezletilých dětí v doprovodu zákonného zástupce) s cílem poskytnutí léčebné péče za účelem zachování nebo zlepšení zdravotního stavu, součástí této zdravotní péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění by v souladu s výše citovanými právními předpisy mělo být i posouzení na základě vyšetření a poskytnutí písemného vyjádření jako závěru posouzení dočasné neschopnosti žáka ke studiu. V případě, že zdravotnické zařízení vyhledá fyzická osoba (žák, či jeho zákonný zástupce) s cílem vydání "omluvenky" bez úmyslu poskytnutí zdravotní péče za účelem zachovat nebo zlepšit zdravotní stav pacienta, vystavení písemného vyjádření jako závěru posouzení dočasné neschopnosti žáka ke studiu není součástí výše uvedené zdravotní péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění.“ Povinností lékaře dle citovaného vyjádření je tedy vystavení potvrzení o dočasné neschopnosti žáka ke vzdělávání pro účely „školní omluvenky“, pokud jde o součást poskytované léčebné péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění, tedy ne v případě, že žák či jeho zákonný zástupce požaduje vydání potvrzení dodatečně, bez poskytnutí léčebné péče.

Přesto však nelze v praxi vyloučit případy, kdy lékař potvrzení vydat odmítne. Škola by v takovém případě měla posoudit konkrétní okolnosti vzdělávání žáka, nejde-li v jeho případě o nápadně častou, nedůvěryhodnou a účelovou absenci, a naopak pojme-li podezření na zanedbávání povinné školní docházky, posoudit zameškané hodiny jako neomluvené. Rodič by měl být o této skutečnosti informován, popřípadě vyzván k jejímu projednání ve škole.

Dokladem o nemoci žáka ovšem nemusí být pouze potvrzení vystavené přímo žákovi, může jít také o doklad, který si vyžádá sám rodič pro svého zaměstnavatele. Podle zákoníku práce jsou lékaři (jakož i jiné osoby) povinni poskytovat zaměstnancům nezbytnou součinnost při prokazování překážek v práci (ust. § 206 odst. 2). Pokud tedy rodič žáka k lékaři doprovází, je lékař povinen vystavit rodiči o této skutečnosti potvrzení; obdobně můžeme zmínit i potvrzení o potřebě ošetřování dítěte (tzv. „paragraf“). Takové doklady mohou dobře posloužit i pro potřeby školní omluvenky.

Školský zákon naopak vůbec neřeší otázku, kdy by měla být žákova nepřítomnost ve vyučování omluvena. Onemocní-li žák v pondělí s tím, že rodič až ve čtvrtek doloží lékařské potvrzení, není pochopitelně možné, aby škola až do čtvrtka nevěděla, co se žákem děje. Školní řád by proto měl

zakotvit například takové pravidlo, dle něhož zákonný zástupce omlouvá žáka již první den jeho nepřítomnosti ve škole. K takovému omluvení může dojít také telefonicky nebo emailem.

§ 858 NOZ

Rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění; vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud.

- ▶ Rodiče jsou povinni si vzájemně sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.
- ▶ Rodičovskou odpovědnost vykonávají rodiče v souladu se zájmy dítěte.
- ▶ Rodičovskou odpovědnost vykonávají rodiče ve vzájemné shodě.
- ▶ Hrozí-li při rozhodování o záležitosti dítěte nebezpečí z prodlení, může jeden z rodičů rozhodnout nebo dát přivolení sám; je ale povinen neprodleně sdělit druhému rodiči, jaký je stav věci.
- ▶ Jedná-li jeden z rodičů v záležitosti dítěte sám vůči třetí osobě, která je v dobré víře, má se za to, že jedná se souhlasem druhého rodiče.
- ▶ Nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče; to platí i tehdy, vyloučil-li jeden rodič z rozhodování o významné záležitosti dítěte druhého rodiče.
- ▶ Za významnou záležitost se považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění dítěte.
- ▶ Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.
- ▶ Dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže;
- ▶ soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popřípadě nesmějí styku účastnit.
- ▶ Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně připravit, styk dítěte s druhým rodičem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.

- ▶ Rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se musejí zdržet všeho, co narušuje vztah dítěte k oběma rodičům nebo co výchovu dítěte ztěžuje.
- ▶ Brání-li rodič, který má dítě v péči, bezdůvodně trvale či opakovaně druhému rodiči ve styku s dítětem, je takové chování důvodem pro nové rozhodnutí soudu o tom, který z rodičů má mít dítě ve své péči.

SOCIÁLNĚ – PRÁVNÍ OCHRANA JE ZAMĚŘENA NA DĚTI JEJICHŽ RODIČE:

A) neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nebo

B) nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;

a na děti

- které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují,
- i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí,
- žíví se prostitutí,
- spáchaly trestný čin
- nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem,
- opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití

Každý je oprávněn upozornit na závadné chování dětí jejich rodiče.

- ▶ každý je oprávněn upozornit orgán sociálně-právní ochrany na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti,
- ▶ na skutečnost, že rodiče nemohou plnit povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti
- ▶ školy, školská zařízení jsou povinni oznámit obecnímu úřadu OSRP, a to bez zbytečného odkladu poté, kdy se o takové skutečnosti dozví.
- ▶ pokud o to ten, kdo učinil oznámení, požádá, Obecní úřad s rozšířenou působností, ten ho informuje ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, zda na základě skutečností uvedených v oznámení shledal či neshledal, že jde o dítě uvedené v § 6 z.č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

Přestupku se dopustí ten, kdo ohrožuje výchovu a vzdělávání nezletilého zejména tím, že nepřihlásí dítě k povinné školní docházce nebo zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka

Ohrožování výchovy dítěte kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že

- a) svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
- b) umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
- c) umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiný zavržení hodným způsobem, nebo

d) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti,

7. Nahrávání pedagogů ve vyučování

Z pohledu práva je nahrávání záznamů, na kterých se vyskytuje fyzická osoba či jakýkoliv jiný prvek její osobnosti (mj. hlas), upraveno v zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ObčZ“).

Nahrávka pedagoga, ať již hlasová, obrazová či kombinovaná, je ve smyslu ObčZ obrazovým snímkem, resp. záznamem (např. fotografie či kamerový záznam), zvukovým záznamem (např. zvuková nahrávka přednášky) nebo obrazovým a zvukovým záznamem (jde-li o kombinaci předchozího, tj. např. kamerový záznam i se zvukem). Takovou nahrávku lze dle ObčZ pořídit pouze se souhlasem dotčené fyzické osoby.

Souhlas není třeba pouze v případech stanovených ObčZ, ve kterých jsou zakotveny tzv. zákonné licence, kterými se rozumí licence úřední (např. odposlech v trestním řízení) a licence vědecká, umělecká a zpravodajská (např. pořízení záběrů fyzických osob pro televizní reportáž).

Jelikož nahrávka přednášejícího pedagoga ze strany žáka nespadá pod žádnou formu zákonné licence, lze uzavřít, že k nahrávání vyučujícího je třeba jeho souhlas. V případě, že pedagog takový souhlas na žádost žáka udělí, je udělen pouze k účelu, který z žádosti žáka vyplývá (např. k následnému samostudiu doma), nikoliv k jiným způsobům užití či šíření takové nahrávky.

Jestliže žák pořídí nahrávku pedagoga zcela bez jeho souhlasu, popřípadě nahrávku pořízenou se svolením k určitému účelu, použije i k účelu jinému, v jiném rozsahu nebo jiným způsobem, jedná protiprávně a narušuje právo vyučujícího na ochranu jeho osobnosti. Dle intenzity takového zásahu do práva na ochranu osobnosti, respektive dle intenzity zásahem způsobené újmy, se může dotčený pedagog domáhat zejména (ale ne výlučně) prostředků ochrany osobnosti zakotvených ObčZ. Těmito prostředky se rozumí upuštění od neoprávněných zásahů (např. přestat okamžitě nahrávat), odstranění následků těchto zásahů (např. stáhnout nahrávku z internetu) a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění (např. omluvit se za způsobenou újmu pedagogovi).

Vedle shora uvedených nároků samotného poškozeného pedagoga v případě zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti, může pořízením a zveřejněním nahrávky dojít ze strany pachatele i ke spáchání přestupku či trestného činu, a to v závislosti na věku žáka (odpovědný je žák, který dovršil 15 let), jeho úmyslu a intenzitě protiprávního zásahu do osobnosti pedagoga.

Protiprávní jednání ze strany žáka může být pochopitelně vedle výše uvedených sankcí plynoucích z právních předpisů potrestáno v souladu s vnitřními předpisy školy (školním řádem), tedy zejména kázeňským opatřením.

9. Zmocnění pro MŠ (přípravka)

Mateřská škola xxxxxxxx

POVĚŘENÍ/ZMOCNĚNÍ k vyzvedávání dítěte z MŠ jinou osobou
(v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který upravuje rodičovskou zodpovědnost, a v návaznosti na ust. § 5, odst. 1) vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění)

já:.....,

narozen:.....

bytem:.....,

dále jen „zákonný zástupce dítěte“

POVĚŘUJI vyzvedáváním mého syna/mé dcery.....z MŠ:

- Jméno pověřené osoby:.....narozen:
bytem:.....č. telefonu/mobilu.....
.....
- Jméno pověřené osoby:.....narozen:
bytem:.....č. telefonu/mobilu.....
.....
- Jméno pověřené osoby:.....narozen:
bytem:.....č. telefonu/mobilu.....
.....
- Jméno pověřené osoby:.....narozen:
bytem:.....č. telefonu/mobilu.....
.....
- Jméno pověřené osoby:.....narozen:
bytem:.....č. telefonu/mobilu.....
.....
- Jméno pověřené osoby:.....narozen:
bytem:.....č. telefonu/mobilu.....
.....
- Jméno pověřené osoby:.....narozen:
bytem:.....č. telefonu/mobilu.....
.....

Toto zmocnění vydávám:

1. na dobu neurčitou
2. po dobu určitou od:do.....
3. pouze ve dny, které budou předem v MŠ písemně oznámeny
4. (platí i pro mimoškolní akce pořádané MŠ)
(nehodící se škrtněte)

- 7) Zákonný zástupce prohlašuje, že od převzetí výše uvedeného dítěte přebírá veškerou odpovědnost za dítě jím pověřená osoba a prohlašuje, že zmocněnce poučil o jeho právní odpovědnosti vůči dítěti zmocnitele a vůči škole, které dítě navštěvuje.
- 8) Zákonný zástupce bere na vědomí, že pedagogický pracovník je oprávněn prověřit uvedené údaje uvedené na pověření. Pokud pověřená osoba odmítne součinnost při kontrole jeho osobních údajů, nebude dítě předáno.
- 9) V případě, že jinou pověřenou osobou je osoba nezletilá, zákonný zástupce prohlašuje, že právní jednání vyzvednutí dítěte z MŠ k němuž nezletilou osobu pověřil, je přiměřený jeho rozumové, mravní a volní vyspělosti.

V Ostravě

Podpis zákonného zástupce: